

Juhend loomapidajatele tapale saadetavate sigade toiduohutusealase teatise täitmiseks

1. Sissejuhatus

Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus EÜ nr 853/2004, millega sätestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erireeglid, kehtestab tapaloomi kasvatava isiku kohustuse tagada, et tapamajja saadetavate sigade kohta on tema poolt koostatud ja tapamajale esitatud toiduohutusealane teave, mis sisaldab määruse EÜ nr 853/2004 II lisa III jaos esitatud miinimum teavet

Üldjuhul esitatakse toiduohutuse alane teave loomapidaja poolt tapamajale koos tapaloomade partiiga va juhtudel, kui tapaloomade terviseseisundist vmt põhjustel tulenevalt on tapamaja operaatoril oma töö ümberkorraldamiseks vaja eelnevat teavet sellise tapaloomade partii saabumisest.

Käesolev juhend on koostatud vastava teabe esitamiseks kasutatava dokumendi näidisvormi (edaspidi: teatis) täitmiseks.

Juhend on koostatud eelkõige loomapidajatele, eesmärgiga lihtsustada ülalnimetatud määruse sätete rakendamist.

2. Üldised juhised teatise koostamiseks ja säilitamiseks:

Iga tapale saadetavate sigade partii kohta tuleb loomapidajal, toiduohutusealase teabe edastamiseks tapamajale, täita vastav teatis. Eestis asuvale tapamajale koostab loomapidaja teatise vormil „Loomapidaja toiduohutusealane teatis tapale saadetavate seapartii kohta“. Sigade saatmisel tapmiseks teise liikmesriiki koostab loomapidaja teatise vormil „Loomapidaja toiduohutusealane teatis teise liikmesriiki tapale saadetavate seapartii kohta“ . Mõlemad teatise vormid on kättesaadavad Veterinaar- ja Toiduameti kodulehel.

Teatis tuleb koostada iga tapasigade partii kohta. Teatise täitja varustab teatise oma ettevõttes kordumatu numbriga, mille kirjutab pealdisesse vastavale kohale. Teatis koostatakse kahes eksemplaris, millest üks eksemplar jääb loomapidajale, teine sihtkohta.

Loomapidaja säilitab tapale saadetud sigade toiduohutusealase teatiseid vähemalt 3 aastat.

Tapasigade partii - samal päeval tapale saadetavate sigade kogus, mis pärineb ühest loomapidamisettevõttest.

Tapasiga - siga, kes on määratud viimiseks tapamajja tapmisele või viimiseks kogumiskeskusesse, et ta sealt tapamajja edasi toimetada (edaspidi tapasiga).

2.1 Teatise A osa:

Teatise A osa sisaldab üldist teavet tapasigade partii päritolu ning nende veoks planeeritud teekonna kohta.

Lahtrites 1 ja 2 märgitakse andmed loomapidamisettevõtte kohta, kust loomad pärinevad.

Lahtris 4 märgitakse partiisse kuuluvate tapasigade üldarv ja lahtris 5 karjakoodi ehk selle ehitise PRIAs registreerimise number, kust sead tapamajja veetakse.

Lahtris 6 näidatakse partii saatmise kuupäev ja kellaeg ning märgitakse, kas partii viiakse otse tapamajja või vahendajale. Juhul kui sead liiguvad loomapidamisettevõttest otse tapamajja, siis märgitakse lahtris 7 sihtkohaks tapamaja andmed. Juhul kui sead liiguvad loomapidamisettevõttest vahendaja ettevõttesse, siis märgitakse lahtris 7 sihtkohaks vahendaja ettevõtte andmed.

Vahendaja ettevõttes tapasigade saatmisel tapamajja koostatakse vahendaja ettevõtja poolt uus teatis ning sellisel juhul märgitakse lahtrites 1 ja 2 vahendaja ettevõtte andmed ning lahtris 7 sihtkohaks oleva tapamaja andmed.

Lahtrites 8-9 märgitakse planeeritav teekonna kestus tundides, vedaja pädevustunnistuse number (juhul kui vedu teostatakse lähemale kui 65 km, jäetakse pädevustunnistuse number märkimata) ja märgitakse, kas teekond on üle või alla 65 km.

Lahtris 10 edastatakse info sigade päritolu kohta vastavalt Euroopa Komisjoni rakendusmääruse nr 1337/2013 art 5 lõikele 1 punktile a). Vastavalt sellele määrusele on siga on kasvatatud Eestis juhul kui:

- looma tapavanus on rohkem kui 6 kuud ning sellele on eelnenud vähemalt 4 kuu pikkune pidamine Eestis;
- sea tapavanus on vähem kui 6 kuud, tema eluskaal on vähemalt 80 kg ja Eestis on teda kasvatatud pärast 30 kg eluskaalu saavutamist kuni tapale saatmiseni;
- sea tapavanus on vähem kui 6 kuud ja tema eluskaal on väiksem kui 80 kg ning ta on sündinud ja kasvatatud Eestis.

Kui partiisse kuuluvate sigade kasvatusperioodi käsitlev teave on vastavuses ühega ülalloeletud kriteeriumitest, siis märgitakse lahtris 10 vastus „jah“. Kui mitte, siis märgitakse vastus „ei“ ning märgitakse riigi nimi.

2.2 Teatise B osa:

Teatise B osa sisaldab teavet tapasigade partii tervisliku seisundi kohta.

Lahtris 1 märgitakse vastus „jah“ juhul kui sigade päritoluettevõtte on ametlikult tunnustatud kui kontrollitud pidamissüsteemi rakendav ettevõtte vastavalt Euroopa Komisjoni määrusele nr 2075/2005 lisale IV. Kui sigade päritoluettevõtte ei ole selle määruse alusel ametlikult tunnustatud, siis märgitakse vastus „ei“.

Lahtris 2 edastatakse informatsioon partiisse kuuluvate sigade terviseseisundi kohta. Vastus „ei“ märgitakse juhul, kui partiisse kuuluvatel loomadel ei esine mingeid kõrvalekaldeid. Vastus „jah“ märgitakse juhul kui partiisse kuuluvatel loomadel esineb mingeid kõrvalekaldeid, näiteks nabasong, longe jne.

Lahtris 3 edastatakse teave, et kas partiisse kuuluvatele loomadele on viimase 60 päeva jooksul manustatud keeluaajaga veterinaarravimeid (sh vaktsineerimised). Vastus „ei“ märgitakse kui seda pole tehtud, vastus „jah“ kui selliseid ravimeid on manustatud. Viimasel juhul märgitakse juurde ravimi nimetus, manustamise aeg ja keeluaaja lõppkuupäev.

Lahtris 4 edastatakse teavet selle kohta, et kas partiisse kuuluvaid loomi on uuritud salmonelloosile. Vastus „ei“ märgitakse kui pole uuritud, vastus „jah“ kui uuringud on teostatud. Sel juhul märgitakse juurde uuringute teostamise kuupäev ja uurimistulemus.

Lahtris 5 edastatakse teave selle kohta, kas päritolufarmi loomadel on viimase 6 kuu jooksul diagnoositud mõni haigus, mis võib mõjutada liha ohutust. Siia kuuluvad erinevad zoonoosid sh ka parasitoosid nagu näiteks ehhinokokkoos. Vastus „ei“ märgitakse kui pole ning vastus „jah“ juhtudel kui on. Sel juhul märgitakse juurde diagnoosimise aeg ja diagnoositud haiguse nimi.

Lahtris 6 edastatakse teave selle kohta, kas tapaloomade päritoluettevõttest viimati tapalesaadetud sigade puhul on saadud tapamajast tagasiside, et loomade tapaeelse ja/või tapajärgse kontrollimise käigus on leitud rahvatervise, loomatervise või loomade heaolu sisukohast olulisi kõrvalekaldeid. Vastus „ei“ märgitakse kui sellist informatsiooni pole tapamajast saadud. Vastus „jah“ märgitakse on selline tagasiside on saadud ning juurde märgitakse selle info saamise kuupäev. Juhtudel kui see info tuli loomapidajale mõnest teisest tapamajast, tuleb teatisele juurde lisada ka tapakontrolli leidudest informeeriva dokumendi koopia.

2.3 Teatise C osa:

Osas C edastatakse loomapidaja teavet selle kohta, et kas sigade päritolufarmile on kehtestatud mingeid loomatervishoialaseid piiranguid. Tehakse märke, et selliseid piiranguid pole või, et

nad on kehtestatud. Viimasel juhul märgitakse, millega seoses need piirangud on kehtestatud ning loomapartiiga kaasasoleva veterinaartõendi number.

3. Sigade saatmine tapale teise liikmesriiki:

Sigade saatmisel tapmiseks teise liikmesriiki märgitakse teatisel kodusigadega ühendusesiseseks kauplemiseks ettenähtud veterinaarsertifikaadi (Põllumajandusministri 25.05.2004.a. määrus nr. 99 "Veterinaarnõuded veiste ja sigadega kauplemisel" §8) number.

Loomapidaja peab 24 tundi enne planeeritavat loomade väljavedu esitama maakonna veterinaarkeskusele taotluse sertifikaadi saamiseks. Täpsemad juhised sertifikaadi taotlemiseks vajalike toimingute kohta on leitavad Veterinaar- ja Toiduameti [kodulehelt](#).

Teatis allkirjastatakse loomapidaja või tema volitatud esindaja poolt ning samas märgitakse ka teatise täitmise kuupäev ning kellaaeg.